

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 297 **din data de 17.03.2021**

Dosar nr.: 509/2020

Petiția nr.: 4212/13.07.2020

Petenta:

Reclamat: Societatea de Transport București

Obiect: *posibilă faptă de discriminare cu privire la refuzul eliberării unui abonament redus pentru studenții care studiază la alta universitate decât cele din București*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2. Societatea de Transport București (în continuare STB) prin reprezentant legal cu sediul în București, str. BD. D. Goescu nr.1, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare cu privire la refuzul reclamatei de a elibera un abonament redus pentru studenții care studiază la alte universități decât cea din București.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților citand prin adresele nr. 4212/29.07.2020 și nr.4596/29.09.2020 ținând cont de starea de pandemie creată de coronavirusul SARS-CoV-2.

5. Partea reclamată, ca urmare a citatie primite, a transmis punctul de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 5257/27.08.2020.

6. Petentul, ca urmare a citatie primite, a transmis punctul de vedere înregistrat la CNCD sub nr.4833/10.08.2020.

6. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

7. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 4212/13.07.2020, petentul susține faptul că a fost creată o situație de discriminare prin refuzul reclamantei de a-i elibera un abonament redus pentru studenții care studiază la alte universități decât cea din București. Acesta mai precizează și faptul că, în baza legitimației, a reușit să își facă abonament redus la Metrorex, neîntâmpinând nicio problemă vis-a-vis de faptul că acesta era student la o universitate din altă localitate, respectiv Iași, și nu din București.

8. Petentul atașează un extras de pe site-ul reclamantei cu condițiile obținerii serviciilor de transport gratuite.

9. Totodată, petentul prin punctul sau de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 4833/10.08.2020 precizează că legitimația de transport este eliberată de MEC fiind valabilă pe întreg teritoriul țării. Reducerile de 50% oferite de reclamantă sunt făcute în baza legislației naționale, nu între un parteneriat privat între STB și Universitățile din București, care să limiteze funcționalitatea legitimației de reducere în transport în comun doar celor care aparțin universităților din București. Astfel, petentul subliniază faptul că refuzul reclamantei este o discriminare față de studenții din alte localități, care doresc să beneficieze de reducerile de transport în comun.

10. Prin concluziile scrise și înregistrate la CNCD sub nr. 5749/21.09.2020, petentul susține următoarele:

- criteriul faptei de discriminare este calitatea de student, privită ca o categorie socială;

- dovada susținerii sale o reprezintă apelul înregistrat cu angajată din departamentul de vânzări al STB, care evidențiază clar motivul pentru care nu i se acordă reducerea;

- anul universitar pentru care poate da această reducere de abonament se întinde între începutul lunii Octombrie și sfârșitul lunii septembrie a anului următor. Pentru studenții din anul terminal, anul universitar începe în luna octombrie și se termină în luna în care au programat primul examen de licență, aflat de obicei în luna iulie a anului următor. Petentul susține că a avut calitatea de student până la data de 27 iulie 2020 atunci când a avut programată sesiunea de licență.

11. În finalul concluziilor scrise, petentul susține că punctul de vedere al reclamantului este fals, iar din convorbirea telefonică se distinge faptul că „abonamentele la pret redus se acordă și în perioada vacanței”, argumentul operatorului nefiind unul legal.

Susținerea părților reclamate

12. Partea reclamată a transmis punctul de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 5257/27.08.2020 (fila 15 din dosar) prin care comunică următoarele:

- conform dispozițiilor art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 petentul nu demonstrează fapta descrisă în petiție, având în vedere că nu există un răspuns oficial din partea reprezentantului legal al STB;

- la momentul formulării sesizării, conform dispozițiilor art. 84, alin. 1 și 2 și art. 205 din Legea educației naționale nr. 1/2011, anul universitar nu era în curs (studenții fiind în vacanță), motiv pentru care acesta nu poate beneficia de tarif redus cu minim 50% pe mijloacele de transport în comun.

VI. Cadrul legal aplicabil

22. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența aplicabilă.

Ulterior analizării susținerilor părților, precum și a documentelor existente la dosar, Colegiul

director consideră aplicabile în prezenta cauză considerată aplicabile următoarele dispoziții legale:

- Constituția României –art. 4, alin. 2 –Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni;

- O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată
- Convenția europeană a Drepturilor Omului – art. 14
- **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1

23. Colegiul director al CNCD reține că petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a refuzului reclamatei de a elibera un abonament redus pentru studentii care studiază la alte universități decât cea din București.

24. Analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

25. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

26. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 *privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată, cu modificările ulterioare.

c)Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

27. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

28. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

29. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă **atinge un drept**, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]*”, art. 2 alin. 1: [...], „*restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]*”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]*”.

30. Analizând susținerile părților și actele depuse la dosar, Colegiul director ia act de susținerea petentului, student la o altă universitate decât cea din București, în an terminal, sesizează cu privire la posibila faptă de discriminare ca urmare a refuzului reclamatei de a elibera un abonament redus pentru studenții care studiază la alta universitate decât cele din București. Față de această susținere, Colegiul director ia act de faptul că petentul sesizează asupra unei posibile încălcări a unui drept al său. Raportat la această susținere, Colegiul director ia act și de susținerile reclamatei care invocă prevederile art. 84 alin.1 și alin. 2 și ale art. 205 alin. 2 din Legea educației naționale nr. 1/2011 care dispun:

Art. 84:

(1) *Elevii din învățământul obligatoriu și liceal acreditat/autorizat beneficiază de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic.*

(2) *Ca măsură de protecție specială, elevii orfani, elevii cu cerințe educaționale speciale, precum și cei instituționalizați pot beneficia de gratuitate pentru toate categoriile de transport menționate la alin. (1), pe tot parcursul anului calendaristic.*

Art. 205 :

“(2) *În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.*”

31. Din cuprinsul acestora reiese faptul că **în timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun.** Astfel, la data formulării sesizării de către petent, Colegiul ia act de faptul că anul universitar nu era în curs, studenții fiind în vacanță, motiv pentru care acesta nu poate beneficia de tariful redus.

32. Din analiza obiectului petiției, raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, neexistând un drept încălcat, nefiind încălcat principiul nediscriminării. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării (lipsa drept încălcat), astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Câte o copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu e cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 17.03.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru(online), GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru(online), JURA CRISTIAN – Membru(online), LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru(online), OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: CJ/CCS
Data redactării: 02.04.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.